Jennifer Chiaverini

Het geheim van de quilters

2008
Stichting Uitgeverij XL
Den Haag

Hoofdstuk 1

Sylvia Bergstrom Compson was na de dood van haar zus Claudia, die op haar zevenenzeventigste kinderloos was gestorven, de laatste nazaat van Hans en Anneke Bergstrom die nog in leven was, en enig erfgenaam van wat er nog van hun fortuin restte. Dat had ze althans altijd gedacht. Een tijdlang had ze in de veronderstelling geleefd dat ze vanwege alle onprettige herinneringen nooit zelf op Elm Creek Manor, het landgoed van haar voorouders op het platteland van Pennsylvania, zou kunnen wonen. Dat was een gedachte die haar nu bespottelijk voorkwam, maar toen was ze er zo van overtuigd geweest dat ze op zoek was gegaan naar iemand anders die de verantwoordelijkheid voor het huis op zich kon nemen. Haar advocaat had haar ervan verzekerd dat ze de enige erfgename was, een mening die door haar privédetective werd gedeeld.

Nu vroeg ze zich af of ze misschien iets over het hoofd hadden gezien, of er mogelijk familiebanden waren die niemand zich kon herinneren, maar die wel in een versleten antieke quilt waren vastgelegd.

Ze had de quilt nog nooit eerder gezien: dat wist ze heel zeker. Haar eerste kennismaking vond plaats na een lezing die ze voor het Silver Lake Quilters' Guild in South Carolina had gegeven. Een van de

vrouwen was nog even gebleven om Sylvia en haar vriend Andrew Cooper te helpen de spullen weer in te pakken. Toen ze gedrieën Sylvia's quilts opvouwden en haar dia's voorzichtig terug in de doosjes deden, zei de vrouw dat ze Margaret Alden heette en dat ze elkaar al eens eerder hadden ontmoet, tijdens een van de quiltkampen die op Elm Creek Manor werden gehouden.

'O, maar natuurlijk kan ik me je nog herinneren,' begon Sylvia, maar toen ze de sceptische blik zag die Andrew haar toewierp, bekende ze eerlijk dat dat niet zo was. Margaret zei lachend dat dat haar niet verbaasde. Er kwamen elk jaar zoveel quilters naar Elm Creek Manor dat Sylvia zich onmogelijk elk gezicht kon herinneren, ook al vond ze zelf dat ze daar toe verplicht was omdat het om gasten in haar eigen huis ging.

Terwijl ze de spullen naar Andrews camper brachten, praatten ze nog wat na over het quiltkamp, maar zelfs nadat Sylvia Margaret voor haar hulp had bedankt, bleef de vrouw nog staan. 'Als je nog een paar minuten tijd hebt,' zei ze, 'dan zou ik je graag een quilt laten zien die al enkele generaties in mijn familie is. Ik geloof dat die iets met Elm Creek Manor te maken heeft.'

'Hoe bedoel je?' vroeg Sylvia. 'In welk opzicht?'

'Ik hoopte eigenlijk dat jij me dat zou kunnen vertellen.'

Andrew en Sylvia stonden te popelen om aan de eerste etappe van de lange rit terug naar Pennsylvania te beginnen, maar Sylvia liet nooit een gelegenheid voorbijgaan om een bijzondere quilt te bekijken, en al helemaal geen exemplaar dat zo intrigerend klonk als deze. Margaret liep snel naar haar auto en kwam terug met een bundeltje dat in een katoenen laken was gewikkeld. Samen met Sylvia rolde ze het open en spreidde de quilt, of eigenlijk wat daarvan restte, helemaal uit.

Het eerste dat Sylvia opviel, was het patroon: Birds in the Air. Elk vierkant blok was langs de diagonaal in tweeën gedeeld en bestond uit een grote effen driehoek in een donkere of middentint en drie kleine driehoeken op een lichtere achtergrondstof. De blokken waren op een punt gezet, zodat alle driehoeken, groot en klein, in dezelfde richting wezen. Er leek vooral wol en mousseline te zijn gebruikt, maar de stof was zo versleten en verbleekt dat Sylvia niet met zekerheid kon zeggen wat de oorspronkelijk kleuren waren geweest. Aan de watervlekken en slijtplekken te zien was de quilt niet alleen oud, maar door de jaren heen ook niet altijd even goed behandeld. De waarschijnlijk ooit felle kleuren waren nu verschoten, en de eindrand was zo versleten dat de katoenen vulling op verschillende plekken te zien was. De drie lagen werden hier en daar nog bij-

eengehouden door bijzonder fijne steekjes, maar op de meeste plaatsen was de draad waarmee de quilt was doorgepit uitgehaald of per ongeluk kapot getrokken en was de tussenvulling allang verdwenen.
Sylvia zou Margaret het liefst streng hebben toegesproken omdat ze de quilt hierheen had durven meenemen en daarmee de kans op verdere beschadigingen had vergroot, maar ze wist dat dat oneerlijk zou zijn: ze was namelijk heel blij dat ze deze quilt mocht zien. 'Hij is erg mooi, hoor.' Ze boog zich voorover en tuurde door haar leesbril naar de steken waarmee de stof was doorgepit. Die hadden iets vreemds, maar ze kon er niet meteen haar vinger opleggen.
'Mooi?' Margaret lachte. 'De meeste mensen komen niet verder dan "Hm. Interessant".'
'Maar Sylvia is dan ook een echte quilter,' zei Andrew. 'Ze kijkt door ouderdom en slijtage heen en ziet altijd de mooie kanten.'
'Ware schoonheid doorstaat de tand des tijds,' zei Sylvia, terwijl ze haar rug rechtte. 'Al vind ik het bijzonder spijtig dat de vorige eigenaren niet iets voorzichtiger zijn geweest.'
'Ik weet het,' zei Margaret verontschuldigend. 'Maar volgens mijn moeder was dit gewoon een van de vele quilts die haar oma in huis had. Niemand in de fa-

milie heeft ooit beseft dat ze onder een waar erfstuk sliepen.'
'Nee, natuurlijk niet, en ik bedoel het ook niet als kritiek op jou of je voorouders. Ik behoor niet tot degenen die vinden dat je quilts alleen maar mag tentoonstellen en niet op een bed mag leggen.' Sylvia keek weer naar de quilt. 'Het is een eenvoudig patroon, samengesteld uit restjes oude lappen. Hij is nooit bedoeld geweest als de mooiste quilt van de familie. Door hem zo vaak te gebruiken, heeft je familie alleen maar gehandeld zoals de maakster dat waarschijnlijk graag zou hebben gezien.'
Margaret glimlachte blij. Toen kruiste Andrews blik even die van Sylvia, en opeens besefte ze hoe moe de voordracht haar had gemaakt, en hoeveel kilometer ze vandaag nog wilden afleggen. Ze begreep nog steeds niet in hoeverre deze quilt iets te maken kon hebben met Elm Creek Manor, tenzij Margaret hoopte dat Sylvia hem zou kopen om hem daar tentoon te stellen. Een tikje bruusk zei ze: 'Als je had gehoopt dat ik je had kunnen vertellen hoeveel deze quilt waard is, of hoe oud hij is, dan moet ik je helaas teleurstellen. Ik schat dat hij halverwege of eind negentiende eeuw is gemaakt, maar als je het zeker wilt weten, kun je het beter aan een deskundige op het gebied van textiel vragen. En wat de financiële waarde betreft...'

‘O, ik zou hem nooit kunnen verkopen,’ zei Margaret, duidelijk ontzet door de suggestie.
‘Het doet me deugd dat te horen.’ Sylvia wou dat iedereen zoveel waardering toonde voor de erfstukken die hun voorouders met liefde en geduld hadden vervaardigd. ‘Maar vertel eens, waarom denk je dat deze quilt iets met Elm Creek Manor te maken heeft?’
Margaret draaide de quilt om, zodat het effen mousseline aan de achterkant zichtbaar werd. ‘Kijk eens naar de steken waarmee de stof is doorgepit. Wat valt je daaraan op?’
Sylvia tuitte haar lippen en keek aandachtig naar de stof. De steken waren aan deze kant beter zichtbaar, hier waren geen kleuren of patronen die de aandacht konden afleiden. ‘De lengte van de steken varieert,’ zei ze. ‘Sommige zijn lang, andere kort, en de korte steken zitten allemaal dicht bij elkaar.’
Margaret knikte, waarmee ze aangaf dat Sylvia het antwoord had gegeven waarop ze had gehoopt.
‘Toen ik mijn moeder vertelde dat ik een quiltkamp op Elm Creek Manor had bijgewoond, vertelde ze over een oude quilt uit onze familie, die haar oma altijd de Elm Creek-quilt noemde.’
Sylvia keek verbaasd op: ‘O ja?’
‘Aanvankelijk dacht ik dat ze hem zo had genoemd vanwege het motief waarmee de rand is doorgepit.

Kijk maar, dit doet nog het meeste denken aan het blad van een iep, en die golvende lijnen hier lijken op stromend water.'
'Ja, dat zou je erin kunnen zien.' Nu Sylvia erop was gewezen, zag ze er ook een iepenblad in, maar de golvende lijnen deden haar toch meer denken aan een doodgewoon kabelpatroon dan aan een beekje.
'De quilt had nog een andere naam. De vluchtquilt.'
'De vluchtquilt?' Andrew grinnikte. 'Ik wist dat quilters in hun quilts kunnen vluchten, maar niet dat een quilt zelf op de vlucht kon slaan.'
'Misschien is hij wel veel groter geworden dan de bedoeling van de maakster was,' zei Sylvia. 'Misschien had ze het idee dat hij een hoge vlucht nam.'
'Dat zou best kunnen, maar volgens mijn moeder was Elm Creek-quilt de naam die het meest werd gebruikt,' zei Margaret snel.
Sylvia knikte, en haar geamuseerde blik kruiste even die van Andrew. Margaret leek dolgraag iets duidelijk te willen maken, maar tot nu toe had ze niets gezegd wat Sylvia had kunnen overtuigen.
'Kijk eens naar deze patronen.' Margaret wees op een aantal steken die volgens haar een tabaksblad voorstelden, en een ster, een bergpas, een groep paarden...
'En dit groepje steken,' zei Margaret, terwijl ze Sylvia verwachtingsvol aankeek, 'vormen met elkaar een afbeelding van Elm Creek Manor.'

Sylvia kon niet langer beleefd knikken bij deze wilde voorstellingen. 'Sorry lieverd, maar ik kan dat er niet in zien.'
'Vergeet niet dat de quilter vanaf de andere kant werkte,' zei Andrew, die toegeeflijker probeerde te zijn dan Sylvia was geweest. 'Je moet die patronen eigenlijk in spiegelbeeld zien.'
Sylvia rolde de quilt vlak voor de grote spiegel van de camper verder af en keek aandachtig naar een klein hoekje aan de bovenkant. Tot haar grote verbazing zag ze in de spiegel de contouren van een pas, gelegen tussen een paar lage bergen. Ze staarde sprakeloos naar de quilt. 'Hemeltjelief,' wist ze ten slotte uit te brengen, 'ik moet bekennen dat dit verbazingwekkend veel lijkt op de pas naar het dal van de Elm Creek.' Ze hield een ander stukje omhoog. 'En dit zou weleens de westvleugel van Elm Creek Manor kunnen zijn.'
'Tijdens het quiltkamp heb je ons verteld dat de westelijke vleugel het oudste deel van het huis is,' zei Margaret.
'In de tijd dat deze quilt werd gemaakt, was dat het enige deel van het huis dat er al was.' Met haar vingertop volgde Sylvia het patroon. 'De oorspronkelijke ingang zit in elk geval op de goede plaats.'
'Nu is dat deel van het huis de zijkant,' zei Andrew, 'maar vroeger...'